

פרשת תצוה – שלישי

(לא) וַעֲשִׂיתָ אֶת־מַעֲלֵי הָאֵפוֹד לֹא וְתַעֲבִיד יֵת מַעֲלֵי כְלִיל תְּכֵלֶת: איפודא, גמיר תכלא.

נשי׳ אַת מַעֲלֵי הָאֵפוֹד: שַׁאפּוֹד נָתַן עָלָיו לַחֲגוּרָה: כְּלִיל תְּכֵלֶת: כָּלוּ תְּכֵלֶת שְׁאִין מִיָּן אַחֵר מַעוֹרֵב בּוֹ:

(לב) וְהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שֹׁפָה יִהְיֶה לְפָיו סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֶג כְּפִי תַחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקְרַע: לב ויהי פמיה, כפיל לגויה; תורא יהי מקף לפמיה סחור סחור עובר מחי, כפם שרין יהי ליה דלא יתבוע.

נשי׳ אַ וְהָיָה פִּי רֹאשׁוֹ: פִּי הַמַּעֲלֵל בְּגָבְהוּ הוּא פְּתִיחַת בֵּית הַצֹּאֵר: בְּתוֹכוֹ: כְּתַרְגוּמוֹ כְּפוֹל לְגוּיָה. כְּפוֹל לְתוֹכוֹ לְהִיּוֹת לוֹ לְשֹׁפָה כְּפִילָתוֹ וְהָיָה מַעֲשֵׂה אֹרֶג וְלֹא בַמַּחֲט: כְּפִי תַחְרָא: לְמַדְנֹו שֶׁהַשְּׂרִיוֹנִים שָׁלָהֶם פִּיהֶם כְּפוֹל: לֹא יִקְרַע: כְּדִי שֶׁלֹּא יִקְרַע וְהַקּוֹרְעוֹ עוֹבֵר בְּלֹא שָׂזָה מִמֶּנִּין לְאוּיִן שֶׁבַתְּוֹרָה וְכֵן וְלֹא יִזַּח הַחֹשֶׁן. וְכֵן לֹא יִסּוּרוּ מִמֶּנּוּ הַנָּאֶמֶר בְּבִדֵי הָאָרוֹן:

(לג) וַעֲשִׂיתָ עַל־שׁוּלְיוֹ רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוּלְיוֹ סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב: לג וְתַעֲבִיד עַל שְׁפּוּלוּהִי, רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְצִבְעֵי זָהָרִי עַל שְׁפּוּלוּהִי, סָחור סָחור; וְזָגִין דְּדַהֵב בִּינִיחוֹן, סָחור סָחור.

נשי׳ רִמּוֹנֵי: עֲגוּלִים וְחִלּוּלִים הֵיוּ כְּמִין רִמּוֹנִים הָעֲשׂוּיִם כְּבִיצַת תַּרְגוּלוֹת: וּפַעֲמֹנֵי זָהָב: זָגִין עִם עֲנָבְלִין שֶׁבַתּוֹכָם: בְּתוֹכָם סָבִיב: בִּינִיחָם סָבִיב בֵּין שְׁנֵי רִמּוֹנִים פַּעֲמוֹן אֶחָד דְּבוּק וְתִלוּי בְּשׁוּלֵי הַמַּעֲלֵל:

(לד) פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן עַל־שׁוּלֵי הַמַּעֲלֵל סָבִיב: לֹד זָגָא דְּדַהֲבָא וְרִמּוֹנָא, זָגָא דְּדַהֲבָא וְרִמּוֹנָא, עַל שְׁפּוּלֵי מַעֲלֵלָא, סָחור סָחור.

נשי׳ פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן: פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן אֶצְלוֹ:

(לה) וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשֵׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבִצְאָתוֹ וְלֹא יָמוּת: לֹה וְיִהְיֶה עַל אַהֲרֹן, לְשִׁמְשָׁא; וְיִשְׁתַּמַּע קִלְיָה בְּמִיעֲלִיָּה לְקַדְשָׁא לְקַדְשָׁא יִי, וּבְמִפְקִיָּה וְלֹא יָמוּת.

נשי׳ וְלֹא יָמוּת: מְכַלֵּל לֹא אֶתָּה שׁוֹמֵעַן הֵן אִם יִהְיֶה לוֹ לֹא יִתְחַיֵּב מִיָּתָה הָאֵ אִם יִכְנַס מְחוּסֵר אֶחָד מִן הַבְּגָדִים הֵלְלוּ חַיֵּב מִיָּתָה בִּידֵי שָׁמַיִם:

(לו) וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחַת עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתֶם קָדֵשׁ לַיהוָה: לוֹ וְתַעֲבִיד צִיצָא, דְּדַהֵב דְּכִי; וְתַגְלוֹף עֲלוּיָה כְּתָב מִפְּרֶשׁ, קָדֵשׁ לִיִּי.

נשי׳ צִיץ: כְּמִין טָס שֶׁל זָהָב הָיָה רוֹחֵב ב' אֶצְבָּעוֹת מְקִיף עַל הַמִּצָּח מֵאוֹזֵן לְאוֹזֵן:

(לז) וְשִׁמַּתְּ אֹתוֹ עַל־פֶּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מֹול פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה: לז וְתַשׁוּי יִתִּיה עַל חוּטָא דְּתַכִּילָתָא, וְיִהְיֶה עַל מִצְנַפְתָּא; לְקַבִּיל אִפִּי מִצְנַפְתָּא, יִהְיֶה.

נשי׳ עַל פֶּתִיל תְּכֵלֶת: וּבְמָקוֹם אַחֵר הוּא אוֹמֵר וְיִתְּנוּ עָלָיו פֶּתִיל תְּכֵלֶת וְעוֹד כְּתִיב כֹּאן וְהָיָה עַל הַמִּצְנֶפֶת וּלְמַטָּה הוּא אוֹמֵר וְהָיָה עַל מִצָּח אַהֲרֹן. וּבְשַׁחֲטֵט קֹדְשִׁים שְׁנִינֹו שְׁעָרוֹ הָיָה נִרְאָה בֵּין צִיץ לְמִצְנַפֶּת שֶׁשֶּׁם מִנִּיחַ תְּפִלִּין לְמַדְנֹו שֶׁהַמִּצְנֶפֶת לְמַעַלָּה בְּגוֹבַהּ הָרֹאשׁ וְאֵינָה עֲמוּקָה לְהַכְנִס בָּהּ כָּל הָרֹאשׁ עַד הַמִּצָּח וְהַצִּיץ מְלַמְטָה וְהַפֶּתִילִים הֵיוּ בְּנֻקְבִים וְתִלוּיִין בּוֹ בְּשְׁנֵי רֹאשִׁים וּבְאֶמְצָעוֹ שֶׁשֶּׁה בִּג' מְקוֹמוֹת הֵלְלוּ פֶּתִיל מְלַמְעֵלָּה א' מִבְּחוּץ וְאֶחָד מִבְּפָנִים כְּנָגְדוֹ וְקוֹשֶׁר רֹאשִׁי הַפֶּתִילִים מֵאַחֲרֵי הָעוֹרֶף שְׁלֹשֶׁת וְנִמְצְאוּ בֵּין אֹרֶךְ הַטָּס פֶּתִילֵי רֹאשִׁיו מְקִיפִין אֶת הַקֹּדֶקֶד וּפֶתִיל הָאֶמְצָעִי שֶׁבְּרֹאשׁוֹ קָשׁוּר עִם רֹאשֵׁי הַשְּׁנַיִם וְהוֹלֵךְ עַל פְּנֵי רוֹחֵב הָרֹאשׁ מְלַמְעֵלָּה נִמְצָא עֲשׂוּי כְּמִין כּוֹבַע וְעַל פֶּתִיל הָאֶמְצָעִי הוּא אוֹמֵר וְהָיָה עַל הַמִּצְנֶפֶת. וְהָיָה נוֹתֵן הַצִּיץ עַל רֹאשׁוֹ כְּמִין כּוֹבַע עַל הַמִּצְנֶפֶת. וְהַפֶּתִיל הָאֶמְצָעִי מְחַזִּיקוֹ שְׁאֵינוֹ נוֹפֵל וְהַטָּס תִּלוּי כְּנָגֵד מִצָּחוֹ וְנִתְקַיְּמוּ כָּל הַמִּקְרָאוֹת פֶּתִיל עַל הַצִּיץ וְצִיץ עַל הַפֶּתִיל וּפֶתִיל עַל הַמִּצְנֶפֶת מְלַמְעֵלָּה:

(לח) וְהָיָה עַל־מִצָּח אַהֲרֹן וְנִשָּׂא אַהֲרֹן אֶת־עֹן הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מִתְּנַת קֹדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצָּחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה: לח וְיִהְיֶה, עַל בֵּית עֵינֹוהִי דְּאַהֲרֹן, וְיִטוֹל אַהֲרֹן יֵת עֲוִיַּת קֹדְשִׁיא דִּיקְדָּשׁוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְכָל מִתְּנַת קֹדְשִׁיהוֹן; וְיִהְיֶה עַל בֵּית עֵינֹוהִי תְּדִירָא, לְרַעוּא לְהוֹן קָדֵם יִי.

נשי׳ וְנִשָּׂא אַהֲרֹן: לְשׁוֹן סְלִיחָה וְאַע"פ כֵּן אֵינוֹ זֶז מִמִּשְׁמַעוֹ אַהֲרֹן נוֹשֵׂא אֶת הַמִּשָּׂא שֶׁל עוֹן נִמְצָא מְסַלֵּק הָעוֹן מִן הַקֹּדְשִׁים: אֶת עוֹן הַקֹּדְשִׁים: לְרָצוֹת עַל הַדָּם וְעַל הַחֲלָב שֶׁקָּרְבוּ בְּטוֹמְאָה כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינֹו אִי זֶה עוֹן הוּא נוֹשֵׂא אִם עוֹן פְּגוּל הָרִי כְּכֹר נֶאֱמַר לֹא יִרְצָה וְאִם עוֹן נוֹתֵר הָרִי נֶאֱמַר לֹא יִחָשֵׁב וְאֵין לוֹמֵר שִׁיכְפֹר עַל עוֹן הַכֹּהֵן שֶׁהַקָּרִיב טָמֵא שֶׁהָרִי עוֹן הַקֹּדְשִׁים נֶאֱמַר וְלֹא עוֹן הַמְקַרְיָבִים הָאֵ אֵינוֹ מִרְצָה אֲלֵא לְהַכְשִׁיר הַקָּרְבֵּן: וְהָיָה עַל מִצָּחוֹ תָּמִיד: אִי אֶפְשָׁר לוֹמֵר שִׁיָּהָא עַל מִצָּחוֹ תָּמִיד שֶׁהָרִי אֵינוֹ עָלָיו אֲלֵא בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה אֲלֵא תָּמִיד לְרָצוֹת לָהֶם אֶפְלוֹ אֵינוֹ עַל מִצָּחוֹ שֶׁלֹּא הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל עוֹבֵד בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וְלְדַבְּרֵי הָאוֹמֵר עוֹדָהוּ עַל מִצָּחוֹ מְכַפֵּר וּמִרְצָה וְאִם לֹא אֵינוֹ מִרְצָה נִדְרָשׁ עַל מִצָּחוֹ תָּמִיד מְלַמֵּד שֶׁמִּשְׁמַשֵּׁם בּוֹ בַּעֲדוֹ עַל מִצָּחוֹ שֶׁלֹּא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ:

(לט) וּשְׂבָצָתָ הַכֶּתֶנֶת שֵׁשׁ וַעֲשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רָקִם: לט וְתַרְמִיץ כְּתוֹנָא דְּבוּצָא, וְתַעֲבִיד מִצְנַפְתָּא דְּבוּצָא; וְהַמִּין תַּעֲבִיד, עוֹבֵד צִיר.

נשי׳ וּשְׂבָצָתָ: עֲשֵׂה אוֹתָם מְשַׁבְּצוֹת מְשַׁבְּצוֹת וְכֻלָּם מְשַׁבְּצוֹת שֶׁל שֵׁשׁ:

(מ) וּלְבָנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֶּתֶנֶת וַעֲשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: מ וּלְבָנֵי אַהֲרֹן תַּעֲבִיד כְּתוֹנִינִן, וְתַעֲבִיד לְהוֹן הַמִּנִּינִן; וְקוֹבְעִין תַּעֲבִיד לְהוֹן, לִיקָר וּלְתַשְׁבָּחָא.

נשי׳ וּלְבָנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כְּתֻנוֹת: אַרְבָּעָה בְּגָדִים הֵלְלוּ וְלֹא יוֹתֵר כְּתוֹנֶת וְאַבְנֵט וּמִגְבָּעוֹת הֵיא מִצְנַפֶּת. וּמְכַנְסִים כְּתוֹבִים לְמַטָּה בַּפְּרָשָׁה:

(מא) וְהִלְבַּשְׁתָּ אוֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אֶחֱיָהּ וְאֶת־בָּנָיו אֹתוֹ וּמִשְׁחַתָּ אוֹתָם וּמִלֵּאתָ אֹת־יָדָם וּקְדַשְׁתָּ אוֹתָם וּכְבָּהֲנוּ לִי: מא וְתַלְבִּישׁ יְתַהוֹן יֵת אַהֲרֹן אַחֲוָהּ, וְיֵת בְּנוֹהִי עֲמִיָּה; וְתַרְבִּי יְתַהוֹן וְתַקְרִיב יֵת קָרְבָּנֵהוֹן, וְתַקְדִּישׁ יְתַהוֹן וְיִשְׁמְשׁוֹן קָדְמִי.

נשי׳ וְהִלְבַּשְׁתָּ אוֹתָם אֶת אַהֲרֹן:

אוֹתָם הָאֲמוריִין בְּאַהֲרֹן חֹשֶׁן וְאַפּוֹד וּמַעֲלֵל וּכְתוֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנַפֶּת וְאַבְנֵט וְצִיץ וּמְכַנְסִים הַכְּתוֹבִים לְמַטָּה בְּכָלָם: וְאֵת בָּנָיו אֹתוֹ: אוֹתָם הַכְּתוֹבִים בָּהֶם: וּמִשְׁחַתָּ אוֹתָם: אֶת אַהֲרֹן וְאֵת בָּנָיו בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה: וּמִלֵּאתָ אֶת יָדָם: כָּל מְלוּי יָדַיִם לְשׁוֹן חֲנוּךְ כִּשְׁהוּא נִכְנָס לְדַבֵּר לְהִיּוֹת מוֹחֲזֵק בּוֹ מֵאוֹתוֹ יוֹם וְהִלָּאָה וּבְלִשׁוֹן לַע"ז כְּשֶׁמִּמֶּנִּין אָדָם עַל פְּקוּדַת דְּבַר נוֹתֵן הַשְּׁלִיט בִּידּוֹ בֵּית יָד שֶׁל עוֹר שְׁקוּרִין גּוּז"טו (הַאֲנִדְשׁוּה) וְעַל יָדוֹ הוּא מְחַזִּיקוֹ בְּדַבֵּר וְקוֹרִין לְאוֹתוֹ מְסִירָה וּוִירִי"ס טִיר וְהוּא מְלוּי יָדַיִם:

(מב) וַעֲשֶׂה לָהֶם מְכַנְסֵי־בָד לְכִסּוֹת בִּשְׂרַע עֲרוּהָ מִמִּתְּנִים וְעַד־יָרְכִים יִהְיוּ: מב וַעֲבִיד לְהוֹן מְכַנְסִין דְּבוּיָן, לְכִסָּאָה בְּסוֹר עֲרִיא; מְחַרְצִין וְעַד יָרְכֵן, יְהוֹן.

נשי׳ וַעֲשֵׂה לָהֶם: לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: מְכַנְסֵי בָד: הָרִי ח' בְּגָדִים לְכֹהֵן גָּדוֹל וְאַרְבָּעָה לְכֹהֵן הַדְּיוּט:

(מג) וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאֵם | אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת בְּקָדֵשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹן וּמָתוּ חֲקַת עוֹלָם לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו: מג וְיִהְיוּ עַל אַהֲרֹן וְעַל בְּנָיו: הָאֵלֶּה עַל אַהֲרֹן הָרֹאוּיִין לוֹ: וְעַל בְּנָיו: הָאֲמוריִין בָּהֶם: בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד: לְהִיכָל וְכֵן לְמִשְׁכָּן: וּמָתוּ: הָאֵ לְמַדָּת שֶׁהַמִּשְׁמַשׁ מְחַסֵּר בְּגָדִים בְּמִיתָה: חֲקַת עוֹלָם לוֹ: כָּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר חֲקַת עוֹלָם הוּא גְזָרָה מִיָּד וּלְדוֹרוֹת לְעַכְבַּ בּוֹ:

נשי׳ וְהָיוּ עַל אַהֲרֹן: כָּל הַבְּגָדִים הָאֵלֶּה עַל אַהֲרֹן הָרֹאוּיִין לוֹ: וְעַל בְּנָיו: הָאֲמוריִין בָּהֶם: בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד: לְהִיכָל וְכֵן לְמִשְׁכָּן: וּמָתוּ: הָאֵ לְמַדָּת שֶׁהַמִּשְׁמַשׁ מְחַסֵּר בְּגָדִים בְּמִיתָה: חֲקַת עוֹלָם לוֹ: כָּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר חֲקַת עוֹלָם הוּא גְזָרָה מִיָּד וּלְדוֹרוֹת לְעַכְבַּ בּוֹ: